

บทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในด้านครอบครัว สังคม และการเมืองไทย: มุมมอง
นักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ

Gender Roles according to Duties and Rights in Family, Society and Thai
Politics: Perspectives of Students of Thaksin University.

หมัดฟาซี รูบามา^{1*}, จันทราทิพย์ สุขุม², สนัน ยามาเจริญ³, และอับดุลเราะห์มัน มอลอ⁴
Madpouzee Rubama^{1*}, Juntratip Sukhum², Sanan Yamacharoen³ and Abdulrohman
molo⁴

¹ อาจารย์, สาขาวิชาการบริหารจัดการท้องถิ่น, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Lecturer, Department of Local Governance, Faculty of Political Science, Hatyai University.

² ดร, คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ

² Dr, Bachelor of laws, Faculty of Law, Thaksin University.

³ อาจารย์, คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ

³ Lecturer, Bachelor of laws, Faculty of Law, Thaksin University.

⁴ อาจารย์, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

⁴ Lecturer, Department of Public Administration, Faculty of Political Science, Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: Madpouzee@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับและเปรียบเทียบมุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในด้านครอบครัว สังคม และการเมืองไทย จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ โดยใช้แบบสำรวจมุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย กำหนดกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มนิสิตนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 400 คน ที่ได้จากการคำนวณสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ผลการศึกษา พบว่า 1) มุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.17 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีมุมมองต่อบทบาททางสังคม และการเมืองไทย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ต่างจากมุมมองต่อบทบาทในครอบครัวที่นักศึกษามองว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 2) ผลการเปรียบเทียบระดับมุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย (2.1) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับมุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้านกลับมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว (2.2) ผลการเปรียบเทียบระดับมุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย จำแนกตามความเชื่อทางศาสนา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีความเชื่อทางศาสนา แตกต่างกัน มีระดับมุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
คำสำคัญ: บทบาทเพศสภาพ, สิทธิและหน้าที่, มหาวิทยาลัยทักษิณ

Abstract

The purpose of this research was to measure the level and compare the views of Thaksin University students on gender roles according to duties and rights in family, society and Thai politics. Classified by demographic characteristics The survey was used to survey the views of Thaksin University students on gender roles according to duties and rights in family, society and Thai politics. Determine the sample group is A group of 400 students currently studying in Thaksin University obtained from a simple random sampling calculation. and family rights Thai society and politics Overall, it was at a moderate level with an average of 3.17. However, when considering each aspect, it was found that the students had views on social roles. and Thai politics at a high level with an average of 3.46, different from the perspectives on family roles that the students viewed moderate the mean was 2.87. 2) The results of the comparison of perspectives on gender roles by function. and family rights Thai society and politics (2.1) Classified by gender found that the sample group of different sexes There is a level of perspective on gender roles according to function. and family rights Thai society and politics Overall, no difference the statistical significance was at the .05 level, but when considered on a case-by-case basis, there was a statistically significant difference at the .05 level, especially gender roles by function. and family rights (2.2) The results of a comparison of perspectives on gender roles by function and family rights Thai society and politics Classified by religious beliefs found that the sample group with different religious beliefs, with different levels of views on gender roles according to function and family rights Thai society and politics Overall and each aspect is different. statistically significant at the .05 level

Keywords: Gender Roles, Rights and Duties, Thaksin University

บทนำ

ในประเทศไทยตั้งแต่สมัยอดีต สถานภาพของสตรีไทยไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม สตรีมักถูกมองเป็นสิ่งที่ด้อยคุณค่า ไร้ความสามารถ ถูกกดขี่ ข่มเหง และกีดกันทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ไม่มีสิทธิและบทบาทหรือฐานะใดในทางสังคม ฉะนั้นเมื่อย้อนกลับไปในอดีตหลายร้อยปีก่อนของสังคมไทย เมื่อก้าวถึงบทบาทและหน้าที่ของเพศชาย เพศหญิงแล้ว มักจะไม่ได้ถูกกำหนดขึ้นด้วยความสามารถหรือความเชี่ยวชาญของบุคคลดังเช่นปัจจุบัน แต่บทบาทและหน้าที่จะถูกกำหนดจากความแตกต่างทางสรีระ โดยเพศชายเป็นเพศที่มีสรีระและโครงสร้างของร่างกายแข็งแรง จึงจะต้องรับผิดชอบหน้าที่เกี่ยวกับออกแรงหรือการปฏิบัติภาระหน้าที่ต่าง ๆ นอกบ้าน ส่วนเพศหญิง เป็นเพศที่มีสรีระบอบบางกว่าเพศชาย จึงมีหน้าที่ในการปรนนิบัติดูแลสามีและรับผิดชอบงานบ้าน โดยบทบาทและหน้าที่จะถูกกำหนดด้วยค่านิยมทางวัฒนธรรม ซึ่งในอดีตสังคมไทยมักให้คุณค่ากับเพศชายมากกว่าเพศหญิง ตั้งแต่การได้รับโอกาสทางการศึกษามากกว่า (Luckanawanich, 2011) การได้รับการยอมรับในฐานะของผู้ผู้นำในครอบครัวรวมถึงในสังคมมากกว่าเพศหญิง ส่วนเพศหญิงนั้นด้วยค่านิยมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ทำให้เพศหญิงมีข้อจำกัดด้านการแสดงออกหรือการถูกจำกัดสิทธิทางสังคมบางประการซึ่งความเป็นชายและความเป็นหญิงที่สังคมกำหนดให้ทั้งในด้านบทบาท พฤติกรรม หน้าที่ ทักษะคิด และคุณลักษณะนั้น มีผลทำให้เกิดความแตกต่างกันของเพศชายและหญิงในโอกาส วิธีชีวิตและการเป็นที่ยอมรับในสังคม (Maithongdee, 2014) ซึ่งความแตกต่างเหล่านี้ก่อให้เกิดการได้รับการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมกันและก็จะกล่าวได้ว่าเกิดความไม่เสมอภาคระหว่างเพศขึ้น เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนต้องการ แต่เนื่องจากสภาวะสังคมปัจจุบันที่มีความแตกต่างทั้งทางความคิด และกระบวนทัศน์ของผู้คนในสังคมซึ่งเป็นตัวผลักดันให้ผู้คนเกิดความขัดแย้ง และความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มระดับตั้งแต่ความขัดแย้งภายในตนเอง ครอบครัว ชุมชน องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ (Mansumittrchai, 2015)

ครอบครัว ถือเป็นโครงสร้างทางสังคมที่เล็กที่สุด ถ้าหากกล่าวถึงบทบาทในครอบครัว การปฏิบัติตนตามหน้าที่และความรับผิดชอบตามสถานภาพในครอบครัว การบ่มเพาะความรัก ความเมตตาปรารถนาดีอ่อนโยน และเอื้อประโยชน์ต่อกัน รวมถึงการสื่อสารกันด้วยใจที่เปิดกว้าง การศึกษาพื้นฐานทางธรรมชาติของกันและกันโดยเฉพาะในทางเพศเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจกันให้เกิดแก่สมาชิกครอบครัวในแต่ละครอบครัว และแผ่ขยายออกสู่ชุมชนและสังคม ก็จะสามารถพัฒนาให้คนในครอบครัวมีความเป็นอยู่ร่วมกันด้วยความสงบ สันติสุข ปราศจากการใช้กำลังรุนแรงให้เกิดความบอบช้ำทั้งทางร่างกาย และจิตใจของกันและกัน (Masrungson, 2016) ในอดีตเพศชายจะได้รับบทบาทเป็นผู้นำครอบครัว เพราะถือว่าเป็นเพศที่มีความกล้าหาญ แข็งแรง มีความรู้ และสามารถปกครองครอบครัวให้มีความสุขและความสงบเกิดขึ้นได้ ส่วนเพศหญิงจะได้รับบทบาทแม่และภรรยา ปรนนิบัติรับใช้พ่อแม่ สามีและพร้อมทั้งรับผิดชอบงานภายในบ้านทุกอย่าง การแบ่งแยกงานตามเพศจะแสดงออกมาในรูปของการจำกัดโอกาสด้านการศึกษาและการทำงานในบางสาขาของสตรี เช่น การทำงานด้านการเมือง การปกครองและกฎหมาย ซึ่งงานเหล่านี้เป็นงานของสังคมส่วนรวม (public work) และเป็นงานที่ยึดอำนาจในการวางแผนของการตัดสินใจ ซึ่งจะ

ส่งผลต่อชะตากรรมของประชาชนและอนาคตของสังคมโดยรวม แนวคิดเรื่องการแบ่งแยกงานทางเพศยังกีดกันผู้หญิงจากงานอื่น ๆ ที่มีรายได้ดีและเป็นงานที่สังคมยกย่อง เช่น งานแพทย์ งานด้านการเมืองการปกครองและกฎหมาย ฯลฯ (Pruekpongsawali, 2009) ซึ่งถือได้ว่าเป็นการจำกัดสิทธิของสตรีให้อยู่ภายใต้การปกครองของบุรุษที่เป็นเพศชาย กล่าวคือ เพศชายเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์ความเป็นไปของสังคม ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศ ผู้หญิงถูกกดขี่ และกลายเป็นผู้ด้อยโอกาสทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการถูกเลือกปฏิบัติ การไม่ได้รับความเป็นธรรม ตลอดจนกรณีปัญหาต่าง ๆ ของผู้หญิงที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันอันเกิดมาเป็นเวลาช้านาน (Busapathamrong, 2003)

แต่ในปัจจุบันด้วยลักษณะและสภาพของสังคม วัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องมาจากเศรษฐกิจ ความเจริญก้าวหน้าต่าง ๆ ได้เข้ามาสู่สังคมไทย รวมไปถึงการรับค่านิยมและวัฒนธรรมของตะวันตกเข้ามาผสมผสานกับวิถีชีวิตของคนสังคม ซึ่งวัฒนธรรมตะวันตกให้ความสำคัญกับสิทธิของสตรีและความเสมอภาคทางเพศเป็นอย่างมาก ทำให้สังคมได้เริ่มตระหนักและเกิดกระแสเกี่ยวกับความเสมอภาคระหว่างเพศ และความเสมอภาคในครอบครัวขึ้น โดยเริ่มมีการส่งเสริม สนับสนุนและปลูกฝังค่านิยมใหม่ให้กับสังคมทั้งในเชิงนโยบายระดับประเทศ ไปจนถึงระดับชุมชน แต่ถึงแม้ว่าจะมีการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงมีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความเสมอภาคทางเพศในสังคมไทยแล้ว แต่ในบางพื้นที่บางแห่งเพศหญิงก็ยังคงไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร โดยจากการสำรวจของศูนย์สาธารณสุขประโยชน์และประชาสังคม พบว่าสังคมไทยในปัจจุบันยังเชื่อว่าผู้หญิงไม่จำเป็นต้องได้รับการศึกษาสูง เพราะผู้ชายยังเป็นหัวหน้าครอบครัวร้อยละ 17.2 และร้อยละ 71.1 เห็นด้วยว่ายังมีผู้หญิงอีกหลายคนที่มีความสามารถเท่ากับผู้ชายแต่ไม่ได้รับโอกาสให้เป็นผู้นำ (Center for Philanthropy and Civil Society, 2012) ซึ่งจากมุมมองต่าง ๆ ที่สะท้อนมาจากบุคคลต่าง ๆ ก็ชี้ให้เห็นว่า สังคมไทยก็ยังคงมีการเลือกปฏิบัติหรือยังคงมีความไม่เท่าเทียมกัน เพราะสาเหตุมาจากความแตกต่างระหว่างเพศ (Office of Women's Affairs and Family Development, 2011) ซึ่งปัญหาความไม่เสมอภาคที่เกิดขึ้นนี้ถ้าหากไม่ได้รับการแก้ไขก็จะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ และส่งผลทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ดังนั้นจากปัญหาที่เกิดขึ้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษามุมมองของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในด้านครอบครัว สังคม และการเมืองไทย โดยขอบเขตในการศึกษานั้นเลือกศึกษาเฉพาะในมุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเยาวชนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ย่อมมีความคิด ความเชื่อ และได้รับอิทธิพลทางความคิดจากตะวันตกในเรื่องสิทธิมนุษยชน และเป็นนักศึกษากลุ่มที่ศึกษาในรายวิชาสิทธิมนุษยชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษามุมมองของนักศึกษาว่ายังคงมีการยึดถือขนบธรรมเนียมและประเพณีของโบราณมาเป็นบรรทัดฐานในการใช้ชีวิตประจำวันหรือมีแนวความคิดเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดบ้างในปัจจุบัน โดยการศึกษาครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ทบทวนทฤษฎีสตรีนิยมมาใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษา และมีความคาดหวังว่าผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรีขึ้น เพื่อให้มีการปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาคและสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวัดระดับมุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบมุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ทฤษฎีทางการเมืองที่พยายามทำความเข้าใจกับปัญหาความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย รวมทั้งพยายามอธิบายและแก้ไขประเด็นเรื่องเพศ มีทั้งหมด 3 ทฤษฎี (Yodket. P, 2013) ด้วยกัน คือ ทฤษฎีเสรีนิยม (Liberalism) ทฤษฎีเฟมินิสม์ (Feminism) และทฤษฎีมาร์คซิสต์ (Marxism) แต่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ขอนำเสนอกรอบแนวคิดจาก ทฤษฎีเฟมินิสม์ (Feminism) เป็นหลัก โดยสามารถอธิบายกรอบแนวคิดของทฤษฎีเฟมินิสม์ (Feminism) ได้ดังนี้

สาระสำคัญของแนวคิดนี้มองว่า ระบบปัจจุบันเป็นระบบ“พ่อเป็นใหญ่”(Patriarchy) ซึ่งหมายถึง การกดขี่ที่เพศชายกระทำต่อเพศหญิง ทั้งภายในครอบครัวและในสถาบันต่างๆ ของสังคม ต้นกำเนิดของแนวคิดนี้ มีมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 แต่ในรูปแบบขบวนการปลดแอกสตรี (Women’s Liberation Movement) เริ่มมีมาตั้งแต่ทศวรรษ 1960 เป็นต้นมา ในขั้นตอนแรก ขบวนการนี้ให้ความสำคัญกับชนชั้นและใกล้ชิดกับฝ่ายซ้ายและขบวนการแรงงานในตะวันตก โดยเฉพาะในอังกฤษและยุโรป แต่เมื่อการต่อสู้ของแรงงานและกระแสซ้ายอ่อนลงในทศวรรษ 1970 เริ่มเปลี่ยนจากการต่อต้านระบบทุนนิยมและการเน้นชนชั้นเป็นหลัก มาเป็นต่อต้านเพศชายตามทฤษฎีพ่อเป็นใหญ่ เพื่อเน้นผลประโยชน์ของผู้หญิงชนชั้นกลาง

ในยุคนี้แนว เฟมินิสต์ มองขบวนการสังคมนิยมว่า “เน้นแต่มิติด้านเศรษฐกิจและยังมีความลึกซึ้งไม่เพียงพอ” ซึ่งสาเหตุของการมองข้ามภูมิปัญญาและทฤษฎีของแนวมาร์คซิสต์ เกี่ยวกับเพศแบบนี้เป็นเพราะแนวเฟมินิสต์เข้าใจผิดว่าพรรคคอมมิวนิสต์สายสตาลิน – เหมา ใช้แนวมาร์คซิสต์

นักคิดที่สำคัญ ๆ ใน แนวคิดนี้มี เคท มิลเล็ต (Kate Millet) ซึ่งเขียนหนังสือ ชื่อ Sexual Politics ในปี 1970 ที่เสนอทางออกว่า จะต้องยกเลิกระบบถือชายเป็นใหญ่ ทั้งที่ปรากฏอยู่ในระดับสังคม และทั้งที่อยู่ในระดับเล็ก ๆ เช่น ในรูปแบบความสัมพันธ์ส่วนตัวอีกด้วย และอีกคน หนึ่งที่ถือว่าได้วางพื้นฐานทางทฤษฎีให้แก่ขบวนการเฟมินิสต์ คือ ชูลามิท ไฟร์สโตน (Shulamith Firestone) ผ่านหนังสือชื่อ ' The Dialectic of Sex ในปีเดียวกัน โดยอธิบายปัญหาความเหนือกว่าของชาย ว่ามาจากรูปแบบของหน่วยครอบครัวที่จัดลำดับขั้นเป็น ชาย/หญิง/เด็ก อันเป็นบ่อเกิดของ สภาวะการครอบงำ และที่สำคัญไฟร์สโตนมองว่าพัฒนาการของสังคมนั้น เกิดจากความขัดแย้งทางเพศ ไม่ใช่การต่อสู้ทางชนชั้น ดังนั้นทางออกก็คือการวิพากษ์วิจารณ์ระบบครอบครัว ความรัก และเพศ และการให้การศึกษาทุกคนในสังคมเป็นหลัก

จะเห็นได้ว่ากรอบสำคัญของแนวคิดนี้ ให้ความสำคัญในเรื่องเพศเท่านั้น เช่น เน้น ระบบครอบครัวว่าส่งเสริมการครอบครัวและเป็นการกำเนิดลักษณะของอำนาจนิยม แต่ไม่ตั้งคำถามที่สำคัญว่าระบบครอบครัวแบบนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร อะไรคือสิ่งผลักดันให้เกิดระบบครอบครัว ปัจจุบันระบบครอบครัวถูกครอบงำด้วยระบบอะไรและที่สำคัญแนวคิดนี้มองว่าผู้หญิงควรสมานฉันท์สามัคคีกัน ไม่ว่าจะรวยหรือจน หรืออยู่ชนชั้นใด ชื่อเรียกร้องต่างๆ จะคล้ายแนวเสรีนิยมตรงที่เรียกร้องให้มีการปฏิรูปกฎหมาย รมรงค์ให้การศึกษา และสนับสนุนให้สตรีเข้าไปมีบทบาทในสังคม โดยถือตำแหน่งผู้บริหารมากขึ้น แต่ในอีกด้านหนึ่ง แนวคิดเฟมินิสต์ กล้าที่จะวิจารณ์โครงสร้างสังคม และแนวคิดจารีตของครอบครัว มากกว่าแนวคิดเสรีนิยม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย ซึ่งมีรายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มนิสิตนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 13,469 คน (ข้อมูลสถิติปัจจุบัน กลุ่มภารกิจทะเบียนนิสิตและบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ เมื่อวันที่ 9/3/2564)

2) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือกลุ่มนิสิตนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 13,469 คน ที่ได้จากการคำนวณสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ขนาดตัวอย่างตามสูตรของยามาเน่ โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05% ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 388.49 แต่งานวิจัยขึ้นนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลตัวอย่างจำนวน 400 คน ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ยอมรับได้จึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสำรวจโดยแบ่งแบบสำรวจเป็น 2 ตอน ดังนี้

- 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ศาสนาที่นับถือ จำนวน 2 ข้อ
- 2) แบบสำรวจมุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านหน้าที่และสิทธิในครอบครัว และ 2) ด้านบทบาททางสังคมและการเมือง จากนั้นนำมาสร้างเป็นคำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) (Srisaard. B, 2013.) จากนั้นนำไปทำการทดสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยได้ความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67-1 ในทุกข้อแบบสอบถามที่ทดสอบ หลังจากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความคล้ายคลึงกัน จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.769

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

หลังจากเก็บข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดด้วยตนเองในทันทีที่เก็บคืนมา ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้

1) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2) สักรวมมุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย วิเคราะห์โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามในสมมติฐานต่าง ๆ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95% ค่า p-value ที่ .05 ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้ ทดสอบความแตกต่างของค่าที่ (t-Test) และทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบมุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทยกับลักษณะข้อมูลทางประชากรศาสตร์

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการสำรวจมุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

การศึกษามุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย จำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0 และเพศชายจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 โดยมีความเชื่อทางศาสนาพุทธ สูงที่สุด จำนวน 313 คน คิดเป็นร้อยละ 78.3 รองลงมาคือ มีความเชื่อทางศาสนาอิสลาม จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และมีความเชื่อศาสนาอื่น อาทิ คริสเตียน หรือนับถือศาสนา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ระดับมุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย

ผลการศึกษามุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาและนำเสนอเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) บทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว และ 2) บทบาทเพศสภาพในทางสังคมและการเมืองไทย โดยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 มุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย

มุมมองของนักศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	การแปลผล
บทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว	400	2.87	.79	ปานกลาง
บทบาทเพศสภาพในทางสังคมและการเมืองไทย	400	3.46	.59	มาก
มุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณโดยภาพรวม	400	3.17	.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการศึกษามุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.17 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทเพศสภาพส่วนใหญ่ยังมองในสถานะที่เท่าเทียมกัน ไม่ได้เหลื่อมล้ำไปในทิศทางของเพศสภาพใดที่ต่างกันตามบทบาทหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีมุมมองต่อบทบาททางสังคม และการเมืองไทยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มองว่าเพศสภาพไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อบทบาทหน้าที่ในสังคมและการเมืองไทย หมายถึงนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าทุกสถานะเพศสภาพสามารถเข้าไปทำหน้าที่ทางสังคมและการเมืองได้ ต่างจากมุมมองต่อบทบาทในครอบครัวที่นักศึกษามองว่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 แสดงให้เห็นว่ามุมมองความคิดเห็นของนักศึกษายังมีความหลากหลายทั้งมิติที่เห็นด้วย ในขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งมองว่าไม่เห็นด้วย จึงทำให้ผลในภาพรวมอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ส่งผลให้ความเห็นโดยรวมต่อบทบาทในครอบครัวมีสถานะในระดับปานกลาง

จากผลการศึกษามุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอรายละเอียดเพิ่มเติมเป็นรายด้านเพื่ออธิบายมุมมองความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

2.1 มุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 บทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว

มุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว	N	Mean	Std. Deviation	การแปรผล
บทบาทตามหน้าที่ในครอบครัว	400	3.04	.92	ปานกลาง
บทบาทตามสิทธิในครอบครัว	400	2.71	.83	ปานกลาง
ภาพรวม บทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว	400	2.87	.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการศึกษามุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายบทบาทในครอบครัว พบว่านักศึกษามีมุมมองต่อบทบาทตามหน้าที่สูงกว่าบทบาทตามสิทธิในครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 และ 2.71 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มองว่า บทบาทตามหน้าที่ในครอบครัวมีความสำคัญในระดับที่ใกล้เคียงกัน ต่างกับบทบาทตามสิทธิในครอบครัวที่อาจมีนักศึกษาบางส่วนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไปจึงมีระดับความคิดเห็นที่น้อยกว่าบทบาทตามหน้าที่

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามตามบทบาทหน้าที่ในครอบครัว จะพบว่า นักศึกษามีมุมมองที่เห็นด้วยในระดับมาก คือ ประเด็นเรื่องครอบครัวที่ทั้งบุรุษและสตรีต่างทำงานหาเลี้ยงชีพทั้งคู่สตรีต้องไม่บกพร่องในการทำงานบ้านและดูแลลูกเห็นด้วยมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 รองลงมาคือ สตรีมีหน้าที่ให้คำปรึกษากับบุรุษในการตัดสินใจประเด็นปัญหาต่างๆในครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66, ส่วนประเด็นที่นักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลาง คือ หัวหน้าครอบครัวควรเป็นหน้าที่ของบุรุษมากกว่าสตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23, หน้าที่ทำงานหาเลี้ยงดูครอบครัวเป็นภาระหน้าที่ของบุรุษมากกว่าสตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02, หน้าที่การทำงานบ้านเป็นหน้าที่ของสตรีมากกว่าบุรุษ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75, สตรีควรทุ่มเทกำลังกายกำลังใจเพื่อลูกและครอบครัว มากกว่าทุ่มเทเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73, บุรุษควรมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจในประเด็นปัญหาในครอบครัวมากกว่าสตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 และการดูแลพ่อแม่ของตนเองและพ่อแม่ของสามีเป็นหน้าที่หลักของสตรีมากกว่าบุรุษ มีค่าเฉลี่ยเห็นด้วยน้อยที่สุด เท่ากับ 2.40 ตามลำดับ โดยสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 มุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ในครอบครัว

บทบาทตามหน้าที่ในครอบครัว	N	Mean	Std. Deviation
ในครอบครัวที่ทั้งบุรุษและสตรีต่างทำงานหาเลี้ยงชีพทั้งคู่สตรีต้องไม่บกพร่องในการทำงานบ้านและดูแลลูก	400	3.89	1.25
การดูแลพ่อแม่ของตนเองและพ่อแม่ของสามีเป็นหน้าที่หลักของสตรีมากกว่าบุรุษ	400	2.40	1.31
หัวหน้าครอบครัวควรเป็นหน้าที่ของบุรุษมากกว่าสตรี	400	3.23	1.44
หน้าที่ทำงานหาเลี้ยงดูครอบครัวเป็นภาระหน้าที่ของบุรุษมากกว่าสตรี	400	3.02	1.36
สตรีควรทุ่มเทกำลังกายกำลังใจเพื่อลูกและครอบครัว มากกว่าทุ่มเทเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	400	2.73	1.26
หน้าที่การทำงานบ้านเป็นหน้าที่ของสตรีมากกว่าบุรุษ	400	2.75	1.34
บุรุษควรมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจประเด็นปัญหาในครอบครัวมากกว่าสตรี	400	2.61	1.33
สตรีมีหน้าที่ให้คำปรึกษากับบุรุษในการตัดสินใจประเด็นปัญหาต่าง ๆ ในครอบครัว	400	3.66	1.07
ภาพรวมบทบาทตามหน้าที่ในครอบครัว	400	3.04	.92325

ส่วนเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามตามบทบาทสิทธิในครอบครัว พบว่า นักศึกษามีมุมมองเห็นด้วยที่แตกต่างกัน มีทั้งที่เห็นด้วยในระดับมาก ระดับปานกลาง และเห็นด้วยน้อย ซึ่งประเด็นที่นักศึกษาเห็นด้วยในระดับมาก คือ เห็นว่าสตรีมีสิทธิระบุในสัญญาก่อนแต่งงานหรือสมรสเมื่อบุรุษที่เป็นสามีจะแต่งงานกับภรรยาคนที่ 2 สตรีมีสิทธิที่จะร้องขอให้บุรุษที่เป็นสามีหย่าได้ตามข้อตกลง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 รองลงมาคือ สตรีต้องไม่รับผู้ชายแปลกหน้าเข้ามาในบ้านและไม่รับสิ่งของจากเขาโดยปราศจากความเห็นชอบของบุรุษที่เป็นสามี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ส่วนประเด็นที่นักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลางคือ สตรีที่เป็นภรรยาที่มีความประพฤติไม่ดีไม่มีสิทธิคัดค้านสิทธิของบุรุษที่เป็นสามีที่จะวางกรอบเพื่อควบคุมความประพฤติของสตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 และประเด็นที่นักศึกษาเห็นด้วยในระดับน้อย คือ บุรุษที่เป็นสามีมีสิทธิจำกัดอิสรภาพการเคลื่อนไหวของภรรยาโดยห้ามนางมิให้ออกจากบ้านก่อนได้รับอนุญาตยกเว้นในกรณีจำเป็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.89 และเห็นด้วยน้อยที่สุดในเรื่อง สตรีที่เป็นภรรยาไม่มีสิทธิคัดค้านสิทธิของบุรุษที่เป็นสามีที่จะแต่งงานกับหญิงอื่น และไม่มีสิทธิคัดค้านสิทธิของสามีในการหย่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.84 โดยสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4

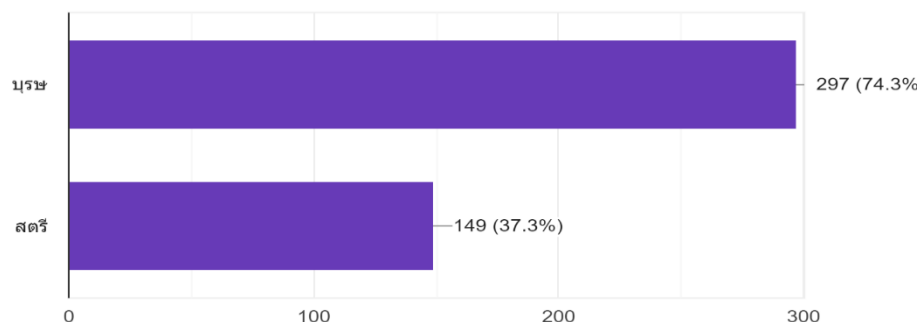

ตารางที่ 4 มุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามสิทธิในครอบครัว

บทบาทตามสิทธิในครอบครัว	N	Mean	Std. Deviation
สตรีต้องไม่รับผู้ชายแปลกหน้าเข้ามาในบ้านและไม่รับสิ่งของจากเขาโดยปราศจากความเห็นชอบของบุรุษที่เป็นสามี	400	3.44	1.31
บุรุษที่เป็นสามีมีสิทธิจำกัดอิสรภาพการเคลื่อนไหวของภรรยา โดยห้ามนางมีให้ออกจากบ้านก่อนได้รับอนุญาตยกเว้นในกรณีที่เป็นจำเป็น	400	1.89	1.23
สตรีที่เป็นภรรยาที่มีความประพฤติไม่ดีไม่มีสิทธิคัดค้านสิทธิของบุรุษที่เป็นสามีที่จะวางกรอบเพื่อควบคุมความประพฤติของสตรี	400	2.72	1.30
สตรีที่เป็นภรรยาไม่มีสิทธิคัดค้านสิทธิของบุรุษที่เป็นสามีที่จะแต่งงานกับหญิงอื่น และไม่มีสิทธิคัดค้านสิทธิของสามีในการหย่า	400	1.84	1.23
สตรีมีสิทธิระบุในสัญญาก่อนแต่งงานหรือสมรสเมื่อบุรุษที่เป็นสามีจะแต่งงานกับภรรยาคนที่ 2 สตรีมีสิทธิที่จะร้องขอให้บุรุษที่เป็นสามีหย่าได้ตามข้อตกลง	400	3.64	1.41
ภาพรวมบทบาทตามสิทธิในครอบครัว	400	2.71	.83

2.2 มุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพในสังคมและการเมืองไทย ผู้วิจัยเลือกศึกษาประเด็นนี้ เพื่ออธิบายมุมมองของนักศึกษาต่อบทบาทเพศสภาพตามความเชื่อและความคิดเห็นของนักศึกษาในปัจจุบัน เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ทางความคิดในอดีตและปัจจุบันว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง ผู้วิจัยจึงเลือกถามคำถามเกี่ยวกับทัศนคติมุมมองในการเป็นผู้นำของเพศสภาพ (บุรุษ และสตรี) ผลการสำรวจ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยังมีทัศนคติในการเลือกผู้นำหรือนายกรัฐมนตรีที่เป็นบุรุษมากกว่าสตรี ถึงจำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 74.3 โดยสามารถแสดงได้ดังภาพประกอบที่ 1

หากท่านต้องเลือกผู้นำหรือนายกรัฐมนตรี ท่านจะเลือกผู้นำหรือนายกที่เป็นบุรุษหรือสตรี
400 responses

ภาพประกอบที่ 1 แสดงมุมมองการเลือกผู้นำของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ

จากมุมมองต่อการเลือกผู้นำของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ ที่พบว่าส่วนใหญ่ยังคงเลือกบุรุษ เป็นผู้นำหรือเป็นนายกรัฐมนตรี แสดงให้เห็นว่านักศึกษายังคงได้รับอิทธิพลทางความคิด ความเชื่อ ตามวิถี วัฒนธรรมของสังคมไทยอยู่และยังมองว่าบทบาทเพศสภาพของบุรุษมีความเหมาะสมสำหรับการเป็นผู้นำ หรือนายกรัฐมนตรีมากกว่าสตรี ทั้งที่ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงในขณะที่ในปัจจุบันมีการ เรียกร้องให้สตรีเข้ามามีบทบาททางสังคมและการเมืองมากขึ้นกว่าเดิมตามแนวคิดสตรีนิยม (เฟมินิส) จากประเด็นนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษามุมมองนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพในสังคมและ การเมืองไทย โดยกลับไปพบว่า ถึงแม้มุมมองการเลือกผู้นำของนักศึกษาจะยังคงให้ความสำคัญกับบุรุษ มากกว่าสตรี และยังคงเลือกผู้นำที่เป็นบุรุษเมื่อเทียบกับสตรี แต่ผลจากการแสดงความคิดเห็นต่อบทบาท ในการเป็นผู้นำของสตรีนั้นได้รับการยอมรับในระดับที่สูงโดยส่วนใหญ่มีความเห็นอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่า มุมมองของนักศึกษาถึงแม้ว่าจะยังไม่ถึงเวลาที่สตรีจะขึ้นมามีบทบาทในสังคมไทยในเวลานี้ แต่ก็ ให้การยอมรับในการเป็นผู้นำในระดับที่มากขึ้นกว่าแนวความคิดในอดีต โดยจากผลการสำรวจ พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มองบทบาทเพศสภาพในสังคมและการเมืองไทย ในเรื่องสตรีสามารถทำหน้าที่ เป็นผู้บริหารในตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของธุรกิจเอกชนได้เป็นอย่างดีที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 รองลงมา คณะรัฐมนตรีควรมีสตรีและบุรุษในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00, สตรีสามารถ ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในตำแหน่งคณะรัฐมนตรีได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95, สตรีสามารถทำ หน้าที่เป็นผู้บริหารในตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจได้เป็นอย่างดี มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93, สตรีสามารถทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้เป็นอย่างดี มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91, สตรีสามารถทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในตำแหน่งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90, สตรีสามารถทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในตำแหน่งกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชนได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86, สตรีสามารถทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในตำแหน่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สว หรือ สส ได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84, หัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาที่เป็นบุรุษมักจะเผด็จการในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56, บุรุษมีความกล้าหาญและเด็ดขาดมากกว่า สตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38, ควรมีการกำหนดโควตาเฉพาะสตรีเป็นพิเศษในตำแหน่งต่างๆ เช่น สว. สส. กรรมการองค์กรอิสระ กรรมการรัฐวิสาหกิจ สมาชิกหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.23, หัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาที่เป็นสตรีมักจะจู้จี้จุกจิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10, บุรุษเรียนเก่ง เพราะสมองดี สตรีเรียนเก่งเพราะขยัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68, หากสตรีและบุรุษมีความสามารถใกล้เคียง กันบุรุษควรได้รับโอกาสในการจ้างงานหรือเลื่อนตำแหน่งเลื่อนขั้นมากกว่าสตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 และในภาวะที่ตำแหน่งงานขาดแคลนบุรุษควรได้รับสิทธิ์ในการทำงานก่อน เห็นด้วยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.10 โดยสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 มุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาททางสังคม และการเมืองไทย

ความเห็นต่อบทบาททางสังคม และการเมืองไทย	N	Mean	Std. Deviation
บุรุษมีความกล้าหาญและเด็ดขาดมากกว่าสตรี	400	3.38	1.26
บุรุษเรียนเก่งเพราะสมองดี สตรีเรียนเก่งเพราะขยัน	400	2.68	1.35
หัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาที่เป็นบุรุษมักจะเผด็จการในการตัดสินใจ	400	3.56	1.18
หัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาที่เป็นสตรีมักจะจู้จี้จุกจิก	400	3.10	1.20
หากสตรีและบุรุษมีความสามารถใกล้เคียงกันบุรุษควรได้รับโอกาสในการจ้างงานหรือเลื่อนตำแหน่งเลื่อนขั้นมากกว่าสตรี	400	2.45	1.41
ในภาวะที่ตำแหน่งงานขาดแคลนบุรุษควรได้รับสิทธิ์ในการทำงานก่อน	400	2.10	1.30
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าสตรีสามารถทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของธุรกิจเอกชนได้เป็นอย่างดี	400	4.05	1.08
ควรมีการกำหนดโควตาเฉพาะสตรีเป็นพิเศษในตำแหน่งต่างๆเช่นสว. สส. กรรมการองค์การอิสระ กรรมการรัฐวิสาหกิจ สมาชิกหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	400	3.23	1.27
ในคณะรัฐมนตรีควรมีสตรีและบุรุษในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน	400	4.00	.98
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าสตรีสามารถทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้เป็นอย่างดี	400	3.91	.96
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าสตรีสามารถทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในตำแหน่งคณะรัฐมนตรีได้เป็นอย่างดี	400	3.95	.89
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าสตรีสามารถทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สว หรือ สส ได้เป็นอย่างดี	400	3.84	.94
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าสตรีสามารถทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในตำแหน่งผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี	400	3.90	.93
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าสตรีสามารถทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในตำแหน่งกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านหรือประธานชุมชนได้เป็นอย่างดี	400	3.86	.95
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าสตรีสามารถทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจได้เป็นอย่างดี	400	3.93	.93
ภาพรวมบทบาททางสังคม และการเมืองไทย	400	3.46	.59

ส่วนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับมุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย

จากผลการสำรวจโดยภาพรวมพบว่านักศึกษามีมุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทเพศสภาพส่วนใหญ่ยังมองในสถานะที่เท่าเทียมกัน เพื่อให้เห็นรายละเอียดมุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย ผู้วิจัยจึงนำเสนอรายละเอียดเป็นมาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพิ่มเติมตามลักษณะข้อมูลทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน จำแนกตามเพศ และความเชื่อทางศาสนา โดยสามารถแสดงได้ดังตาราง 5 - 6 ตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบระดับมุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับมุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านกลับมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว โดยสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบระดับมุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามเพศ (N=400)

บทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย	\bar{x}	S.D	t	P-value
ชาย	3.24	0.59		
หญิง	3.15	0.61		
บทบาทในครอบครัว	2.93	0.77	2.801	.005
ชาย	3.06	0.74		
หญิง	2.81	0.81		
บทบาททางสังคมและการเมืองไทย	3.45	0.59	-.954	.340
ชาย	3.42	0.59		
หญิง	3.48	0.59		

จากตารางที่ 6 พบว่า มุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามเพศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์เพิ่มเติมด้านบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว พบว่า ด้านที่เพศสภาพจำแนกตามเพศต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านบทบาทตามสิทธิในครอบครัว โดยมีค่าสถิติ t เท่ากับ 4.103 ค่า sig เท่ากับ 0.000 ส่วนด้านบทบาทตามหน้าที่ในครอบครัว เพศสภาพต่างกันไม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถแสดงได้ดังตาราง ที่ 7

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบระดับมุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว

บทบาท	t	df	Sig.	Mean Difference
บทบาทในครอบครัว	2.801	398	.005	.25215
บทบาทตามหน้าที่	1.149	398	.251	.12087
บทบาทตามสิทธิ	4.103	398	.000	.38342

2. ผลการเปรียบเทียบระดับมุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย จำแนกตามความเชื่อทางศาสนา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีความเชื่อทางศาสนา แตกต่างกัน มีระดับมุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 8 มุมมองต่อบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคมและการเมืองไทย จำแนกตามความเชื่อทางศาสนา

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
บทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย	Between Groups	12.900	2	6.45	19.05	.000
	Within Groups	134.376	397	.33		
	Total	147.276	399			
บทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ และสิทธิในครอบครัว	Between Groups	17.991	2	8.99	15.18	.000
	Within Groups	235.168	397	.59		
	Total	253.159	399			
บทบาทเพศสภาพทางสังคมและการเมืองไทย	Between Groups	8.673	2	4.336	12.87	.000
	Within Groups	133.736	397	.337		
	Total	142.409	399			

จากตารางผลการศึกษาเปรียบเทียบดังกล่าวที่พบว่า มุมมองของนักศึกษาต่อบทบาทในครอบครัว ระหว่างสตรีและบุรุษ ใน 2 บทบาทมีความเห็นที่แตกต่างกันโดยมองว่าบทบาทเพศสภาพตามหน้าที่ระหว่างบุรุษและสตรีนั้นมีบทบาทที่ไม่แตกต่างกัน แต่กลับมองว่าบทบาทตามสิทธิระหว่างบุรุษและสตรีในครอบครัวนั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงมุมมองของนักศึกษาที่มีความเชื่อทางศาสนาต่างกัน ก็มีความคิดเห็นต่อบทบาทตามหน้าที่และสิทธิในครอบครัว สังคม และการเมืองไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สามารถอธิบายได้ว่า เนื่องจากในอดีตในครอบครัวถือว่าบุรุษเป็นช้างเท้าหน้า ส่วนสตรีเป็นช้างเท้าหลัง นั่นคือ บุรุษมีหน้าที่เป็นผู้นำ สตรีมีหน้าที่เป็นผู้ตาม ซึ่งมีหลายๆ สิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตถูกจัด

ว่าเป็นความเหลื่อมล้ำและเกิดความไม่เท่าเทียมกันขึ้นในครอบครัวระหว่างบุรุษและสตรี ซึ่งสอดคล้องกับ สุวรรณิ ลักนวนนิช ที่กล่าวว่า จากโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมไทยที่เอื้ออำนวยให้ผู้ชายมีอำนาจทางการเมืองและศาสนา จึงทำให้มีผลต่อสถานภาพบทบาทและความสัมพันธ์เชิงอำนาจในเรื่องเพศมากกว่าผู้หญิงด้วย (Luckanawanich, 2011) แต่ในปัจจุบันประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับสิทธิของสตรีและความเสมอภาคระหว่างเพศเพิ่มมากขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่การปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมเรื่องความเสมอภาคทางเพศในระดับครอบครัว ชุมชน สังคม ไปจนถึงการดำเนินการด้วยนโยบายกฎหมายต่าง ๆ รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจและการรับค่านิยมและวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา จึงส่งผลให้เกิดความเสมอภาคระหว่างเพศชายและหญิง โดยสิทธิต่าง ๆ ที่สตรีเพศหญิงควรจะได้รับก็ไม่ได้ถูกกีดกันดังเช่นที่ผ่านมา อีกทั้งเกิดการยอมรับสตรีในบทบาทของผู้นำเพิ่มมากขึ้นในสังคม ส่วนในครอบครัวการเปลี่ยนแปลงที่เห็นเด่นชัดของเรื่องความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรีจะเป็นด้านการแบ่งบทบาทหน้าที่ภายในครอบครัว ซึ่งแต่เดิมจากที่บุรุษเคยรับหน้าที่ในการหารายได้เข้ามาเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวเพียงแต่ผู้เดียว สตรีก็สามารถเข้ามาช่วยแบ่งเบาภาระด้านนี้ได้ เพราะมีการศึกษาและมีความสามารถที่จะออกไปประกอบอาชีพได้เช่นกัน หรือภาระหน้าที่ในบ้านก็แบ่งหน้าที่กันทำตามความถนัดหรือช่วยกันทำไม่ได้ให้สตรีเป็นผู้แบกรับผิดชอบภาระงานบ้าน รวมไปถึงการดูแลสามี ลูกและญาติ ๆ ของทั้งสองฝั่งไว้เพียงผู้เดียวเหมือนเช่นอดีตที่ผ่านมา ซึ่งจะเห็นได้ว่าความเหน็ดเหนื่อยในภาระทั้งงานนอกบ้าน และงานในบ้านจึงถูกแบ่งเบาภาระออกไป ทำให้สตรีเกิดความรู้สึกและมุมมองเห็นว่าตนเองนั้นมีความเสมอภาคกับบุรุษ โดยสอดคล้องกับสุ่มทนา ลินสวัสดิ์ ที่กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่าง ๆ ในหน้าที่ทั้งของบุรุษและสตรีต้องมีการช่วยเหลือระหว่างกัน การแบ่งเบาภาระและให้ความช่วยเหลือต่อกัน เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งสำคัญต่อการใช้ชีวิตในครอบครัว เพราะเป็นเรื่องที่ควรร่วมกันดูแลไม่ให้เกิดเป็นปัญหาหรือภาระต่ออีกฝ่าย (Sinsawasdi, 2014)

ข้อเสนอแนะ

1. ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนิทรรศการในการเรียนรู้ด้านบทบาทตามสิทธิและหน้าที่ในการอยู่ร่วมกันด้วยความเสมอภาคทางเพศและจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความเสมอภาคทางเพศและสิทธิมนุษยชน
2. สนับสนุนการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย (social media) เช่น เฟสบุค (Facebook) ส่งข้อความสั้น (SMS) และทวิตเตอร์ (Twitter) ร่วมในการประชาสัมพันธ์แนวทางในการพัฒนาความเสมอภาคทางเพศและสิทธิเพื่อความเท่าเทียมกันของคนในสังคม เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการติดตามข้อมูลข่าวสารและเผยแพร่แนวความคิดผ่านหลักคิดเชิงเหตุและผลผ่านช่องทางที่ทันสมัยในยุคปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- Busapathamrong, P. (2003) "A new step for women. Feminism and Social Policy" in *Women and Knowledge 1 (Part 2)*. Bangkok : Thammasat University.
- Center for Philanthropy and Civil Society, National Institute of Development Administration. (2012). *The Public Attitudes towards Gender Equality survey*. Bangkok : Bureau of Gender Equality, Office of Women's Affairs and Family Development.
- Luckanawanich S. (2011). Promoting Gender Equality in Higher Education. *Executive Journal*, 31(2), 55-62.
- Maithongdee N. (2014). Discrimination against Women. *Journal of Economics and Management Strategy*, 1(2), 91-103.
- Mansumittrchai, P. (2015). Mercy Message: A Path to Peace. *Journal of MCU Peace Studies*, 3(2), 162-175
- Masrungson, P. (2016). Family Violence Management in Integrative Buddhist Perspective. *Journal of MCU Peace Studies*, 4(1), 221-242.
- Office of Women's Affairs and Family Development. (2011). *Gender Equality promotion in Office of Women's Affairs and Family Development*. Retrieved April 03, 2021, From http://www.dcy.go.th/woman_man/data/278.pdf
- Pruekpongswali, M. (2009). *The right to be the human being of women: international obligations Laws and controversies*. Bangkok: Office of the National Human Rights Commission.
- Sinsawasdi, S. (2014). Family: Spouse conflict Management for sustainable love. *Journal of Social Sciences and Humanities*, 40(2), 184-195.
- Srisaard, B. (2013). *Statistical methods for For Research* (5th Edition). Bangkok : Suwiryasan
- Yodket, P. (2013). *Civil Society with gender equality and women's rights: A case study Friend of Women Foundation*. Thesis Master of Public Administration Program in Public Administration Graduate School. Bangkok : Silpakorn University.